

DOI: 10.30840/2413-7065.4(89).2023.292855

РОЗШИРЕННЯ УКРАЇНОЗНАВЧОЇ РОДИНИ: ВХОДЖЕННЯ АСПІРАНТІВ ДО ЛАВ ВЧЕНИХ-УКРАЇНОЗНАВЦІВ

17 жовтня 2023 року в Науково-дослідному інституті українознавства Міністерства освіти і науки України (далі – НДІУ) відбулася надзвичайно важлива подія. Після 10-річної перерви відновила свою діяльність аспірантура НДІУ.

Директор НДІУ, доктор філософії, професор, заслужений працівник освіти України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, почесний академік Національної академії мистецтв України, член Співки журналістів України, відомий учений-культуролог, громадський діяч, організатор науково-просвітницьких та науково-мистецьких акцій Василь Чернець підписав наказ про зарахування до складу аспірантів НДІУ 15 неофітів. Тим самим Василь Гнатович перезапустив процес підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності «Історія та археологія» з опануванням та майбутнім захистом дисертаційних досліджень й отриманням наукового ступеня доктора філософії.

Урочистий захід розпочався виконанням Державного гімну України, який в умовах повномасштабної російсько-української війни згуртовує український народ та вчених-українознавців.

У своєму виступі Василь Гнатович, зокрема, наголосив: «Йде жорстока екзистенційна війна. Її передній край, так званий «нуль», не лише на Сході і Півдні України. Є гуманітарна складова російсько-української війни. І вона дуже відповідальна та важлива. Науковці НДІУ у своїх численних працях й виступах на

Василь Чернець

наукових форумах переконливо доводять, що російський імперіалізм і тоталітаризм століттями грабував Україну, українців та національну українську культуру. Прийшов час повернути ці величезні надбання українському народу. Для вирішення цього нагального питання вчені-українознавці започаткували цикл наукових конференцій і круглих столів, присвячених поверненню раніше привласнених російськими шовіністами українських культурних надбань.

Саме з цією метою вчені-українознавці 25 травня 2023 р. провели Міжнародну науково-практичну конференцію «Проблеми ідентичності культурної

спадщини України в умовах російсько-української війни та у повоєнний період». Тоді науковці, освітяни та представники громадянського суспільства України обговорили низку актуальних проблем, які постали перед українським соціумом під час повномасштабної російсько-української війни, а саме: ідентифікацію культурно-мистецьких надбань, що допомагають утвердженню національної ідентичності, та створили експертні ради, які активно працюють над проблемами збереження української культурної спадщини.

Враховуючи запит українського громадянського суспільства, наголосив Василь Чернець, вчені НДІУ створили три експертні групи, які очолюють поважні авторитетні вчені. Зокрема, першу експертну групу з літератури очолює Микола Жулинський, академік Національної академії наук України, доктор філологічних наук, радник директора Інституту літератури імені Тараса Шевченка НАН України; другу, з образотворчого мистецтва, – Віктор Сидоренко, академік Національної академії мистецтв України, народний художник України, кандидат мистецтвознавства, професор, президент Національної академії мистецтв України, і Юрій Вакуленко, віце-президент Національної академії мистецтв України, член-кореспондент Національної академії мистецтв України, заслужений працівник культури України, доцент, генеральний директор Національного музею «Київська картинна галерея»; третю, з музичного мистецтва, – Ігор Щербаков, голова Спілки композиторів України, та Максим Тимошенко, доктор філософії, професор, член-кореспондент Національної академії мистецтв України, ректор Національної музичної

академії України імені П. І. Чайковського. Невдовзі, відзначив Василь Гнатюк, «напрацювання експертних груп будуть представлені для ознайомлення європейській та українській громадськості».

Аспірант Андрій Петровський, працівник МОН України, виголосив привітання від Директорату науки та інновацій Міністерства освіти і науки України, а саме від заступника генерального директора – керівника експертної групи з питань моніторингу і оцінювання наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності Дар'ї Чайки. Зокрема, Дар'я Юрїївна у своєму привітанні зазначила: «У цей складний час, коли Україна веде боротьбу із зовнішньою агресією, дослідження, які провадять здобувачі вищої освіти та фахівці наукових установ, мають дуже важливе значення. Передові досягнення наукової думки мають бути спрямовані на вирішення нагальних

Андрій Петровський

викликів, які стоять перед нашою державою та суспільством. І за цих умов особливе значення має праця вчених-істориків у формуванні української історичної думки та протидії нарративам ворожої пропаганди та дезінформації. Бажаю молодим вченим, аспірантам Науково-дослідного інституту українознавства вагомим здобутків у науковій діяльності під наставництвом досвідчених фахівців наукової установи!»

Аспірант Юрій Котик від імені своїх колег привітав усіх присутніх з такою урочистою подією та подякував вченим-українознавцям за долучення молодих вчених до колективу НДІУ.

У свою чергу Василь Чернець висловив щиру вдячність колективу науковців НДІУ, які були задіяні у процесі відновлення підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності «Історія та археологія», а

саме: Ілоні Сиваш, Юлії Лебедевій, Ользі Шакуровій, Вікторії Шаповал, Юрію Фігурному й Миколі Стаднику.

Завідувачка аспірантури НДІУ, кандидат філологічних наук Людмила Сорочук привітала аспірантів з початком освітньо-навчального процесу та повідомила, що лекції розпочинаються у четвер, 19 жовтня 2023 р.

Гарант освітньо-наукового процесу НДІУ, кандидат історичних наук Юрій Фігурний наголосив, що в умовах російсько-української війни підготовка наукових кадрів набуває важливого значення, оскільки гуманітарна сфера є вагомим ділянкою протистояння рашистській антиукраїнській експансії.

Завідувач відділу історичних пам'яток та культурної спадщини, доктор філософських наук, професор Роман Додонов відзначив, що філософія надає сенси у формуванні світогляду молодих

Людмила Сорочук

Юрій Фігурний

*Роман Додонов**Валентин Крисаченко*

учених: «Ваші наукові праці стануть цеглинками у розбудові українського національного гуманітарного простору».

Завідувач відділу військово-патріотичного виховання, доктор філософських наук, професор Валентин Крисаченко наголосив, що українці – древня нація, але й водночас молода. «Тому аспіранти, які поповнили лави українських гуманітаріїв, мають докласти всіх зусиль, щоби зробити вагомий внесок у розбудову могутньої вежі вільної Української держави», – відзначив Валентин Семенович.

Завершуючи урочистий захід, Василь Чернець подякував усім присутнім та ще раз наголосив на потребі консолідації української нації в ім'я перемоги над агресором, адже розвиток гуманітарної

сфери України так само важливий, як і протистояння з рашистами на лінії військового зіткнення.

Науковий співробітник відділу інформаційного забезпечення та наукових комунікацій НДІУ О. Сцібан здійснив фотофіксацію заходу.

Юрій ФІГУРНИЙ

orcid.org/0000-0002-6463-0920
кандидат історичних наук,
завідувач відділу
української етнології НДІУ

Олександр СЦІБАН

orcid.org/0000-0001-7552-9150
науковий співробітник відділу
інформаційного забезпечення
та наукових комунікацій НДІУ